

Sygn. akt IV KK 174/22

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 maja 2022 r.
sprawy **M. K. (K.)**
skazanego z art. 54 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. i.in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt III Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 12 marca 2021 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w W. na karę grzywny w wymiarze 400 stawek po 100 zł każda za to, że w okresie od 8 października 2012 r. do 25 stycznia 2013 r. w W. uchylał się od opodatkowania w taki sposób, że nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w W. podstawy opodatkowania z tytułu wystawienia 20 nierzetelnych faktur VAT o łącznej wartości netto 1.991.357,77 zł, dokumentujących zdarzenia gospodarcze, które faktycznie nie zostały dokonane, przez co naraził na uszczuplenie podatek do zapłaty na podstawie art. 108 ustawy o podatku od towarów i usług w łącznej wysokości 458.013 zł, w tym: za październik 2012 r. 257.146 zł, za listopad 2012 r. 174.613 zł, a za grudzień 2012 r.

26.254 zł, czym naruszył obowiązujące w 2012 r. przepisy: art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 103 ust. 1 i art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, tj. czyn z art. 54 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

Obrońca oskarżonego wniosła apelację od tego orzeczenia, zaskarżając je w całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. i art. 8 § 1 k.p.k. poprzez pominięcie zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego i rozstrzygnięcie kluczowych zagadnień faktycznych i prawnych w oparciu o decyzje podatkowe, ustalenia innych organów podatkowych i śledczych, art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z 44 § 1 i 2 k.k.s. poprzez pominięcie okoliczności, że karalność przestępstwa skarbowego ustała i zaniechanie umorzenia postępowania,
2. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegający na uznaniu, iż oskarżony M. K. nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w W. podstawy opodatkowania z tytułu wystawienia 20 nierzetelnych faktur VAT, przez co naraził na uszczuplenie podatek do zapłaty na podstawie art. 108 ustawy o podatku od towarów i usług w wysokości 458.013 zł, podczas gdy z okoliczności sprawy płynął wniosek, iż takie zachowanie oskarżonego nie miało miejsca,
3. w związku z nieprawidłowymi ustaleniami faktycznymi przyjętymi za podstawę wyroku, niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego, tj. art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 62 § 2 k.k.s. poprzez zastosowanie pomimo braku podstaw do przypisania oskarżonemu znamion tego przestępstwa,
4. rażąco surowość wymierzonej oskarżonemu grzywny, choć okoliczności sprawy przemawiały za wymierzeniem tej kary w niższej wysokości,
5. na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. istnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej - poprzez wydanie wyroku, pomimo że zachodzi okoliczność wyłączająca postępowanie określona w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., mianowicie nastąpiło przedawnienie karalności.

Podnosząc powyższe, obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy w R., wyrokiem z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt III Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wymierzoną oskarżonemu grzywnę do 300 stawek dziennych, w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymując w mocy.

Obrońca skazanego wniosła kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- 1) naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k., poprzez brak wyeliminowania z kwalifikacji prawnej przypisanego czynu art. 54 § 1 k.k.s., a w konsekwencji nieuwzględnienie istnienia ww. bezwzględnej przyczyny odwoławczej wyłączającej postępowanie z powodu przedawnienia karalności przestępstwa z art. 62 § 2 k.k.s.;
- 2) art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 44 § 2 k.k.s. - istnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci przedawnienia karalności przypisanego skazanemu przestępstwa skarbowego z art. 54 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. z uwagi na przedawnienie należności publicznoprawnej.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i zmienionego nim wyroku Sądu I instancji oraz umorzenie postępowania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, stąd jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie trzeba odnotować, że kwestia wystąpienia w sprawie bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. była już przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego - na skutek podniesienia tożsamyh zarzutów w apelacji. Ponadto, obydwa zarzuty kasacyjne sprowadzają się w istocie do jednego zagadnienia, a mianowicie do przedawnienia karalności przypisanego skazanemu przestępstwa karnoskarbowego.

Argumentacja kasacji opiera się na założeniu, że czyn popełniony przez skazanego nie wypełniał znamion przestępstwa z art. 54 § 1 k.k.s. Jest to pogląd błędny, o czym przekonuje argumentacja Sądów I i II instancji, rozstrzygających to zagadnienie. Artykuł 54 § 1 k.k.s. penalizuje zachowanie podatnika, polegające na uchylaniu się od opodatkowania, nieujawnieniu właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub niezłożeniu deklaracji, przez co naraża się podatek na uszczuplenie. Jak słusznie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy „Przeprowadzając postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i po starannej ocenie zebranych w sprawie dowodów doszedł sąd do słusznego wniosku, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona występku z art. 54 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s. Sąd należycie uargumentował swoje stanowisko, wskazując na istnienie mechanizmu tworzenia fikcyjnych ogniw obrotu towarami i usługami, które w rzeczywistości nie istniały i których nie wykonano. Kontrole podatkowe które miały miejsce w podmiotach objętych przedmiotowym postępowaniem wykazały w sposób jednoznaczny, że nie weryfikowali oni swoich odbiorców i dostawców oraz możliwości podwykonawców - czy mają zaplecze osobowe i techniczne do wykonania zamówionych usług, a nadto ceny usług realizowanych przez podwykonawców przekraczały kwoty oferowane przez generalnego wykonawcę. Nie ulega żadnym wątpliwości, że zakwestionowane przez Urząd Skarbowy faktury, których treść nie odpowiadała rzeczywistości nie mogły być podstawą do zapisów w ewidencji oskarżonego a następnie do obliczania należności podatkowych w zakresie podatku VAT, na co także wskazał sąd i swoje stanowisko - przypisując winę oskarżonemu - należycie uzasadnił. Skoro oskarżony jako podmiot wymieniony w art. 103 ust. 1 ustawy o VAT nie uiścił podatku do zapłaty od faktur, uznanych jako wystawione w trybie art. 108 w/w ustawy, posiada zobowiązanie wobec Skarbu Państwa, uszczuplił zatem podatek VAT należny do zapłaty w okresie zarzutu tj. od listopada 2012 r. do stycznia 2013 r., co wyczerpuje znamiona występkę z art. 54 § 1 k.k.s.”. Sąd Najwyższy ten pogląd w pełni podziela.

Skoro zaś kwalifikacja prawna czynu przypisanego skazanemu jest prawidłowa, nie ma podstaw do twierdzenia, że w sprawie doszło do przedawnienia

karalności tego czynu. Zgodnie z treścią art. 44 § 1 pkt 2 k.k.s. (znajdującego w sprawie zastosowanie, gdyż M. K. odpowiada za przestępstwo zagrożone karą do 5 lat pozbawienia wolności z uwagi na treść art. 27 § 1 w zw. z art. 54 § 1 k.k.s.), karalność przestępstwa skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 10 lat. Skazany popełnił czyn w okresie od 8 października 2012 r. do 25 stycznia 2013 r., toteż w chwili wydania zaskarżonego wyroku nie doszło do przedawnienia karalności tego przestępstwa, a zarzuty obrońcy w tym zakresie są nieuzasadnione i nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Przy czym warto nadmienić, że okres karalności przypisanego M. K. przestępstwa i tak ulegał wydłużeniu o kolejne 5 lat ze względu na treść art. 44 § 5 k.k.s.

W świetle powyższych rozważań trzeba ocenić zarzuty podniesione w kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadne. Skoro tak, to kasacja podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, przy czym o kosztach postępowania zgodnie z brzmieniem art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.